Eduskunta
Valtiovarainvaliokunnan verojaosto

Lausuntopyyntönne 13.5.2024, HE 39/2025 vp

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi veronkantolain sekä veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain 5 b §:n muuttamisesta

Tiivistelmä:

- Suomen Yrittäjät kannattaa esityksen tavoitetta vähentää verojen maksamisesta ja maksujen käytön selvittämisestä verovelvollisille aiheutuvaa ylimääräistä hallinollista taakkaa ja kustannuksia.
- Yrityksillä voi olla tarvetta yhteenvedolle, vaikka kalenterikuukaudelta ei ole tapahtumia. Näkemyksemme mukaan olisi syytä kumota veronkantolain 70 §:n 4 momentti, jossa säädetään mahdollisuudesta muodostaa yhteenveto harvemmin kuin kerran kuukaudessa.
- Suomen Yrittäjät esittää esityksen muuttamista siltä osin, että poikkeustilanteita varten säilytettäisiin mahdollisuus saada yhteenveto pyynnöstä paperisena jatkossakin.

Suomen Yrittäjät esittää lausuntonaan seuraavaa:

Nykyiset verojen maksamista ja palautusten käyttämistä koskevat veronkannon säännökset koetaan yrityksissä yleisesti vaikeasti hallittavaksi kokonaisuudeksi, ja epäselvyystilanteiden selvittelyyn tuhlaantuu tarpeettomasti yritysten aikaa ja resursseja. Suomen Yrittäjät pitää hyvänä esityksen tarkoitusta selkeyttää veron maksujen ja palautusten käyttämistä veron suoritukseksi. Esityksen tavoite vähentää yritysten verojen maksamiseen ja maksutilanteen selvittämiseen liittyvää hallinnollista taakkaa on erittäin kannatettava, sillä esityksessä (s. 14) todetusti Suomen Taloushallintoliitto ry:n arvion mukaan nykyisestä vaikeaselkoisesta kantomenettelystä ja maksujen ja palautusten käyttämiseen liittyvistä monimutkaisista käyttösäännöistä aiheutuu yrityksille ylimääräisiä hallinnollisia kustannuksia vuositasolla lähes 15 miljoonaa euroa.

Pidämme hyvänä ehdotusta yleisen käyttöjärjestyksen muuttamisesta siten, että nykyisestä vanhentumispäivän mukaisesta käyttöjärjestyksestä luovutaan ja maksujen ja palautusten käyttämisessä siirryttäisiin verojen eräpäivän mukaiseen käyttöjärjestykseen, mikä näkemyksemme mukaan olisi useimmiten verovelvolliselle selkeämpi ja ymmärrettävämpi.

Esityksessä esitetään veronkantolain maksun kohdistamista koskevia säännöksiä muutettavaksi siten, että verojen maksamisessa voitaisiin nykyistä laajemmin ottaa käyttöön menettely, jossa maksu kohdistetaan verovelvollisen kaikkien verojen suoritukseksi yhtä viitenumeroa käyttämällä. Näkemyksemme mukaan yhden maksuviitteen menettely helpottaisi verojen maksamista erityisesti yritysasiakkailla, joilla on useita eri verolajien veroja maksettavana ja voidaan arvioida tällä hetkellä olevan suurimmat haasteet eri verolajiviitteillä suoritettavaan maksamiseen sekä maksujen käytön selvittämiseen liittyen. Pidämme kuitenkin tärkeänä esityksessä omaksuttua lähtökohtaa siitä, että ehdotetuilla muutoksilla ei rajoitettaisi maksun kohdistamisoikeutta, vaan verovelvollisilla olisi halutessaan jatkossakin mahdollisuus kohdistaa maksu myös tietyn verolajin verojen suoritukseksi nykytilan mukaisesti. Pidämme perusteltuna, että yhden viitenumeron käyttöönottoa ei esitetä yksityisille elinkeinonharjoittajille tai maa- ja metsätalouden harjoittajille. Yksityiset elinkeinonharjoittajat suorittavat kaikki elinkeinotoiminnasta aiheutuneet verovelvoitteet sekä yksityistalouden verovelvoitteet henkilökohtaisina veroina, ja maksujen kohdistaminen kaikille veroille tekisi maksun kohdistamisesta yritystoiminnasta aiheutuvien verojen maksuksi mahdotonta. Emme pitäisi perusteltuna muutosta, joka poistaisi mahdollisuuden pitää yritystoiminnan ja yksityistalouden verovelvoitteet erillään, mikä on sekä kirjanpidon että monesti myös yritystoiminnan kassanhallinnan näkökulmasta tarpeellista.

Veronkantolain 70 §:n mukainen lähtökohta on yhteenvedon muodostaminen kalenterikuukausittain. Kuitenkin pykälän 4 momentin mukaan yhteenveto voidaan erityisestä syystä muodostaa verovelvolliselle harvemmin kuin kerran kuukaudessa. Käsityksemme mukaan käytännössä yhteenveto jätetään muodostamatta kuukausilta, joilta ei ole tapahtumia. Yrityksillä voi olla esimerkiksi kirjanpitoa ja tilinpäätöstä varten tarvetta yhteenvedolle myös sellaisilta kuukausilta, joilta ei ole ollut tapahtumia. Näkemyksemme mukaan sähköisen yhteenvedon muodostaminen kuukausittain ei pitäisi aiheuttaa Verohallinnolle kustannusten lisäystä, minkä vuoksi esitämme harvemmin kuin kerran kuukaudessa yhteenvedon muodostamisen mahdollistavaa säännöstä kumottavaksi.

Esityksessä ehdotetaan, että sähköisten menettelyjen edistämiseksi verojen maksutilanteesta kertovaa yhteenvetoa ei enää lähetettäisi

pyynnöstä postitse verovelvollisille, jotka kuuluvat sähköisen tiedonannon piiriin. Vaikka pidämme digitalisaatiota positiivisena ja tavoitetta luopua tarpeettomasta paperipostista lähtökohtaisesti ymmärrettävänä, näkemyksemme mukaan paperisen yhteenvedon tilausmahdollisuus olisi syytä säilyttää. Tarvetta paperiselle yhteenvedolle voi esiintyä esimerkiksi yhden hengen mikroyrityksissä, joissa henkilön tietoteknisen osaamisen tason vuoksi sähköinen asiointi on haastavaa. Suomen Yrittäjät esittää esityksen muuttamista siltä osin, että poikkeustilanteita varten varattaisiin mahdollisuus saada yhteenveto pyynnöstä paperisena jatkossakin.

SUOMEN YRITTÄJÄT

Jukka-Pekka Hellman
veroasiantuntija